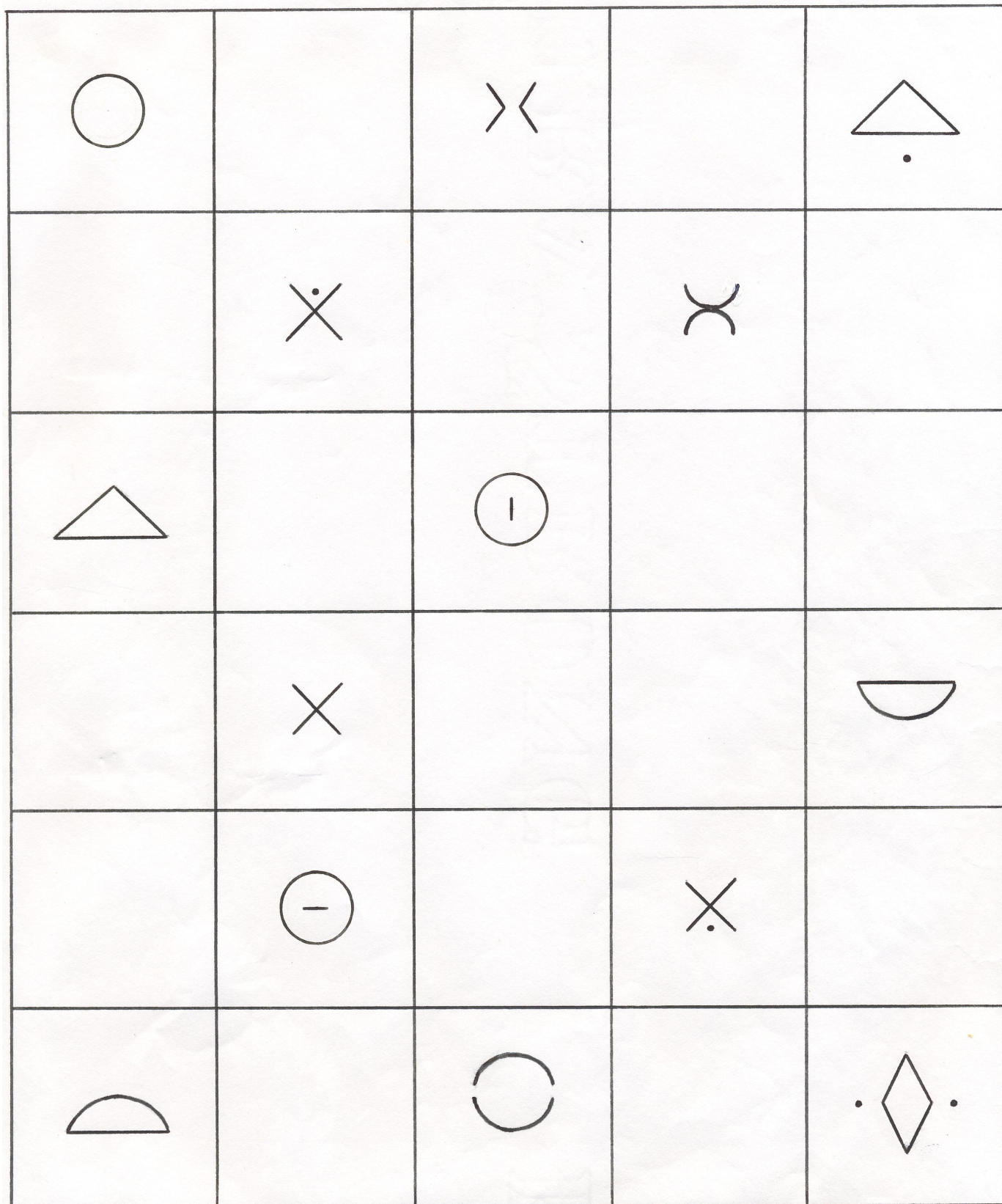


УМЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ	Откривам – Ориентирам се « Фигури »	1-11 Ниво 1 Упражнение 1
Цели	<ul style="list-style-type: none"> - Разпознаване и разполагане, изразяване с точност и яснота, използвайки ориентирите дясно/ляво и горе/долу. - Запознаване и обучение в четене на таблица с двоен вход. - Осъзнаване, че четенето се извършва от ляво на дясно (във френско говорящите, немско говорящите и славянските страни). 	
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u> : всяка мисловна операция изискваща ориентиране или определяне на точки за ориентиране (действия с десетични числа, чертане на геометрични фигури; четене, интерпретиране и изработване на графики, таблици, географски карти...; подобряване на уменията за четене...)</p> <p><u>На работното място</u> : всяка служба включваща работа с планове и планиране...), разбиране и изпълнение на указания, създаване на рефлекс за ориентиране (кранисти, шофьори, доставчици...), разчитане на маркирано трасе (ориентиране отдолу на горе и от горе на долу на стоките за управляващите мотокари...)</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u> : всяка дейност изискваща ориентиране (монтиране на предмет по схема, обличане на учебници, поставяне на постер , поставяне на таблица или картина на стена, пълнене на миялна машина по оптимален начин...).</p>	
Материал	Кариран лист- в някои квадратчета са очертани елементарни фигури, други са празни .	
Указания	<p>Обучаващият рисува една от фигурите пред групата и поставя задача :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. да се намери квадратчето, където се намира тази фигура върху листа . 2. да се опише устно това квадратче по отношение на другите квадратчета. Например: "Фигурата се намира в 4-тото квадратче вляво и 5-тото отгоре ". 	
Забележки	- Някои от фигурите се различават по съвсем малък детайл (Кръгът с чертичка е представен два пъти със завъртане от 90°, например). Тези разлики между две иначе еднакви фигури могат да дадат различни решения.	
Променени и нови примери	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обучаващият може да помоли обучавания да нарисува пред групата фигурата, която сам избира и да оцени отговорите. 2. Листът може да бъде обърнат по 4 различни начина, като обучаващият посочва посоката на наблюдение за всяка фигура 3. Един от обучаваните може да посочи положението на фигурата, която ще бъде устно описана от останалите членове на групата. 4. Един участник може да опише празно квадратче и да поиска там да се впише една цифра. 	
Самостоятел на работа	Възможна, но присъствието на обучаващия е желателно по време на цялото упражнение.	
Предложение за решение	Няма	



УМЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ	Откривам – Ориентирам се « Таблица за игра »	1-12 Ниво 1 Упражнение 2
Цели	<ul style="list-style-type: none"> - Умение за откриване на елементи и ориентиране в таблица с един вход. - Разпознаване и разполагане на дадени елементи под формата на цифри, числа. - Умения за точно изразяване при описание на разположение в таблица с един вход с възможност за разбиране на таблица с двоен вход. - Упражняване в използване на ориентирите дясно /ляво и горе / долу. 	
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u> : всяка мисловна операция изискваща ориентиране или определяне на точки за ориентиране (действия с десетични числа, чертане на геометрични фигури; четене, интерпретиране и правене на графики, таблици, географски карти...; подобряване на уменията за четене...)</p> <p><u>На работното място</u> : всяка служба включваща работа с планове и планиране...), разбиране и изпълнение на указания, създаване на рефлексии за ориентиране (кранисти, шофьори, доставчици...), разчитане на маркирано трасе (ориентиране отдолу нагоре и отгоре надолу на стоките за управляващите мотокари...), разчитане и интерпретиране на етикети с цел подреждане или други манипулации...</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u> : всяка дейност изискваща ефикасни стратегии за ориентиране (лесно ориентиране в не много сложен документ от ежедневието).</p>	
Материал	Лист с таблица, в която има серия от цифри от типа на тези в тото фишовите.	
Указания	Обучаваните ще зачеркват квадратчетата в зависимост от указанията на обучаващия. Квадратчетата ще бъдат описвани в зависимост от тяхното положение в различните серии (например серия N 4, 4-то квадратче отляво и 2-ро отгоре).	
Забележки	- Тъй като цифрите са едни и същи във всяка от 8 те серии; ; важно е да се подбере най-напред номерът на серията; това позволява да се постави ударението върху приоритетите и значението на реда на етапите, който трябва да се следва.	
Разширени обяснения(пример(и))	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обучаващият посочва цифри, които обучаваните зачеркват, след това сравняват помежду си зачеркнатите квадратчетата и описват използваната стратегия за ориентиране. 2. Един обучаван зачерква 7 цифри по свой избор, като съставя своя тото вариант и съобщава своите числа на останалите, за да ги зачеркнат в съответните квадратчетата. 3. Един обучаван зачерква пред групата 7 квадратчетата от своето тото, а останалите сравняват със своите, зачеркнатите цифри. 4. А защо не и наистина групата да играе тото, като всеки на свой ред казва по едно число докато се достигне необходимата бройка. 	
Самостоятел на работа	Възможна, но присъствието на обучаващия е желателно по време на цялото упражнение.	
Предложение за решение	Няма.	

``Таблица за игра``

[illegible]

УМЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ	Откривам – Ориентирам се Шахматна дъска	A1-13 Ниво 1 Упражнение 3
Цели	<ul style="list-style-type: none"> - Разпознаване и разполагане, изразяване с точност и яснота, използвайки ориентирите дясно/ляво и горе/долу. - Запознаване и обучение в четене на таблица с двоен вход. - Осъзнаване, че четенето се извършва от ляво на дясно (във френско говорящите, немско говорящите и славянските 	
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u> : всяка мисловна операция изискваща ориентиране или определяне на точки за ориентиране (действия с десетични числа, чертане на геометрични фигури; синтетични таблици, географски карти...;</p> <p><u>На работното място</u> : всяка служба включваща работа с планове и планиране и използване на документи с квадратчета за зачеркване...),</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u> : всяка дейност изискваща прилагане на ефикасни стратегии за ориентиране (умение за бързо ориентиране в обикновен документ от ежедневието, зачеркване на квадратчета в документи от тип формуляр...).</p>	
Материал	Лист с начертани две шахматни дъски: едната с цифри в някои квадратчета, другата празна.	
Указания	Обучаваните ще поставят в празната шахматна дъска цифрите в същото положение, в което фигурират в горната шахматна дъска. Те могат да напишат цифрите или да ги прекопират. Необходимо е обаче да осъзнаят използваната стратегия за изпълнение на упражнението, за да я обяснят пред всички.	
Забележки	<p>Голямото разнообразие от стратегии, необходими за изпълнение на упражнението може да бъде използвано от обучаващия. Обучаваните могат да повторят упражнението използвайки друга стратегия (по свой избор) различна от тези изложени по време на упражнението от другите участници.</p> <p>1. Може да бъде използван и лист само с празната шахматна дъска. Например, обучаваните един след друг казват по едно произволно число, което останалите поставят в квадратчетата. След това съобщават съответната буква, особено полезно упражнение за неграмотни в процес на учене на азбуката (или по чужд език).</p>	
Разширени обяснения (пример(и))	<p>1. Може да бъде използван и лист само с празната шахматна дъска. Например, обучаваните един след друг казват по едно произволно число, което останалите поставят в квадратчетата. След това съобщават съответната буква, особено полезно упражнение за неграмотни в процес на учене на азбуката.</p> <p>2. Играта Морска битка като се даде лист с два празни шахматни дъски или се даде указание сами да ги начертаят.</p>	
Самостоятел на работа	Да	
Предложение за решение	Да (едно просто налагане на попълнената шахматна дъска и тази дадена първоначално, на светлина с прозрачна хартия).	

	4					2		
				3				
		2				5		
					3			
		1						5
				4				

[illegible]

	4					2		
				3				
		2				5		
					3			
		1						5
				4				

	4					2		
				3				
		2				5		
					3			
		1						5
				4				

Цели

Упражнение за откриване на елементи във фигура съставена от повече елементи

**Приложение
(примери)**

В обучението : всяка мисловна операция изискваща ориентиране или определяне на точки за ориентиране (действия с десетични числа, чертане на геометрични фигури; синтетични таблици, географски карти...)

На работното място : всяка служба включваща работа с планове и планиране и използване на документи с квадратчета за зачеркване...).

В ежедневието и по време на почивка : всяка дейност изискваща прилагане на ефикасни стратегии за ориентиране (умение за бързо ориентиране в обикновен документ от ежедневието, зачеркване на квадратчета в документи от тип формуляр...).

Материал

Лист с таблица, в която има фигури съставени от прави линии, наклонени или комбинирани линии. Над нея има серия от фигури, подобни на тези намиращи се в таблицата.

Указания

Обучаваните трябва да сравнят всеки номериран елемент с различните фигури в самата таблица, с цел да определят къде може да бъде открит.

Забележки

По време на даване на указанията, ако никой не отбележи, че един номериран елемент може да принадлежи на повече фигури от таблицата, обучаващият няма да уточнява това, така че обучаваните да могат да го установят сами, когато започнат да изпълняват самостоятелно упражнението.

**Разширени
обяснения(при
мер(и))**

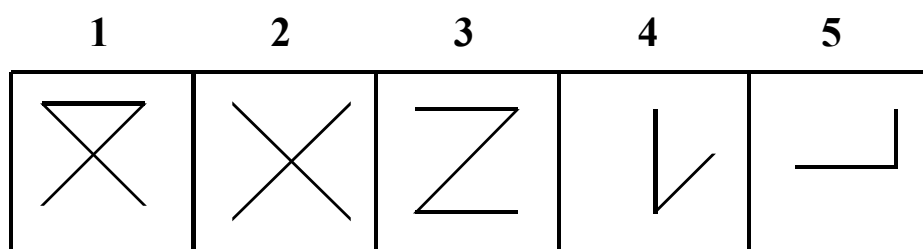
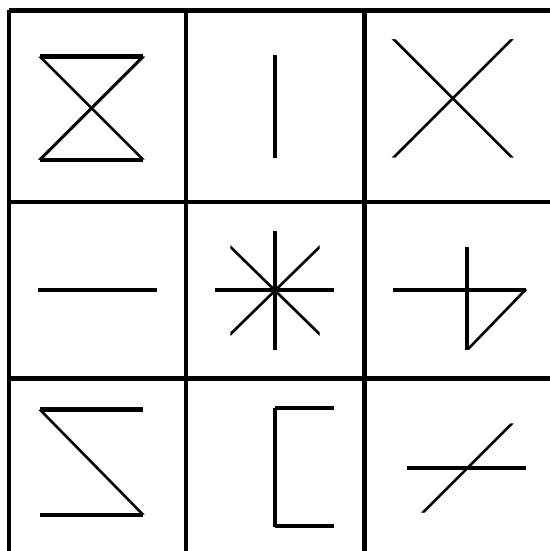
1. Един обучаван може да опише някоя от фигурите от таблицата, а останалите участници трябва да идентифицират, а след това да разположат в таблицата чрез устно описание, използвайки дясно /ляво, горе / долу.
2. Един обучаван може да избере една фигура без да описва самата нея, но описвайки нейното положение във вътрешността на таблицата. Другите участници трябва да открият мястото на фигурата и да я опишат възможно най-ясно.

**Самостоятел
на работа**

Да.

**Предложение
за решение**

Да, примерно.



Цели

Упражнение за ориентирание вляво и вдясно от гледна точка на този, който наблюдава.

**Приложение
(примери)**

В обучението : всяка мисловна операция изискваща от наблюдателя да погледне от друга гледна точка това, което наблюдава...разчитане на план, на географска карта, описание на картина, чертеж, снимка...

На работното място : всяка мисловна у изискваща от наблюдателя да погледне от друга гледна точка това, което наблюдава...разчитане на топографски план, разположение на артикули в амбалаж и етикети, подреждане на витрини, подреждане на щандове и рафтове в големите супермаркети, определяне на дадено място, посока, по която да се тръгне и т. н...

В ежедневието и по време на почивка : всяка дейност изискваща от наблюдателя да погледне от друга гледна точка това, което наблюдава, обяснение по телефона на маршрут, като се поставя на мястото на този, който трябва да го измине...

Материал

Лист с рисунка на лице

Указания

Обучаваните трябва да поставят кръстчета или да залепват точки върху лявата буза на лицето.

Забележки

* Отговорът може да бъде дискуссионен и трябва да се разграничи:
- местоположението на предметите или на това, което се наблюдава в пространството;
- местоположението на същото нещо по отношение на наблюдателя.

Така участниците ще забележат, че ляво и дясно са обърнати за двама участника, които се намират един срещу друг, както и за лицето от упражнението. Обратно, ако на образа (снимка, картина...) се гледа независимо от субекта, дясно и ляво ще бъдат тези на наблюдателя.

* Същият въпрос ще съществува в категорията "Локализирам -Ориентирам се" (А5) или "Разчитане на план" (А6). Всеки път, когато ще има маршрут за следване.

**Разширени
обяснения(при
мер(и))**

1. Обучаваните могат да нарисуват на обратната страна на листа един овал, който ще представлява неговото собствено лице в огледало, тогава биха могли да поставят кръстче (или да се залепи кръгче) върху това, което ще представлява тяхната лява буза, например в огледалото.

2. Малко по-игрови момент: двама участници застават един срещу друг, а другите участници карат един след друг двамата да залепят цветни кръгчета върху отсрещното лице (или върху дрехите) при условие, че изберат местоположение, което позволява определяне на ляво и дясно.

**Самостоятел
на работа**

Да.

**Предложение
за решение**

Да.





Цели	<ul style="list-style-type: none"> - Упражнение за откриване на определена точка с най-малко възможности за ориентиране. - Упражнение за търсене или намиране на логическа и надеждна система за откриване на дадена точка или за проверка точността на откритото, намереното. - Развиване на умения за точност.
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u> : всяка дейност, която се свежда до откриване на надеждна система за осъществяване на геометрична фигура, рисунка, в техниката, рисуване на географски карти...</p> <p><u>В техническото обучение</u>- за презентации и чертежи.</p> <p><u>На работното място</u> : насърчаване на творчество с цел по-добро изпълнение на дадена задача.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u> : всяка мисловна дейност, изискваща надеждни и точни ориентири- например, при кроене, шиене, дейности от типа „направи си сам”.</p>
Материал	Бели листи с формат А4(да се предвидят по няколко на човек) и лист за сравнение, с точка в средата.
Указания	След раздаването на двата листа- празният и този с точката, участниците ще се опитат сами да открият условието на задачата. Задачата е да се постави точка в средата на празния лист. Участниците могат да използват спомагателни инструменти по собствен избор или без да използват нищо.
Забележки	Интересно е участниците да сравнят резултатите си по двойки и да намерят най-простия начин за сравнение (поставяне на двата листа един върху друг пред източник на светлина). Целта е да се определи най-сигурния и точен начин за изпълнение на упражнението.
Разширени обяснения(пример(и))	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обучаващият може да постави задача да се трансформира листа с формат А4 в квадрат без да се използва линия (листът може да бъде срязан или скъсан).Ще се сравнят размерите на получените квадрати, за да се установи начина, по който е получен най-големия квадрат. 2. Работата с листа може да се продължи в правене и на други фигури от хартия (солничка, лодка, корабче и т.н.) и да се открият от другите участници начините, по които са направени.
Самостоятел на работа	Да.
Предложение за решение	Не. Намирането на центъра на листа може да стане чрез диагоналите или медианите по геометричен начин или най-просто чрез прегъване на листа по диагоналите или медианите.

**УМЕНИЯ ЗА
ОТКРИВАНЕ**

Откривам – Ориентирам се
„ Център „

1-23

**УМЕНИЯ ЗА
ОТКРИВАНЕ**

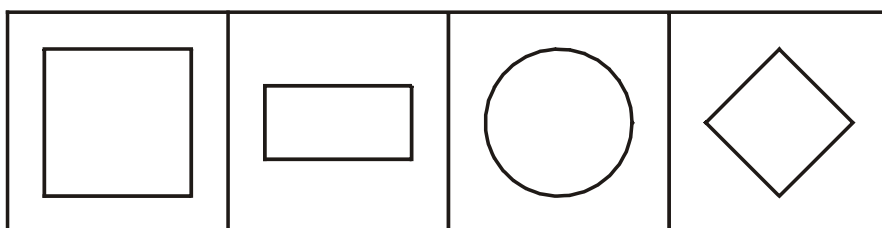
Откривам – Ориентирам се
„ Център „

1-23
Отговор

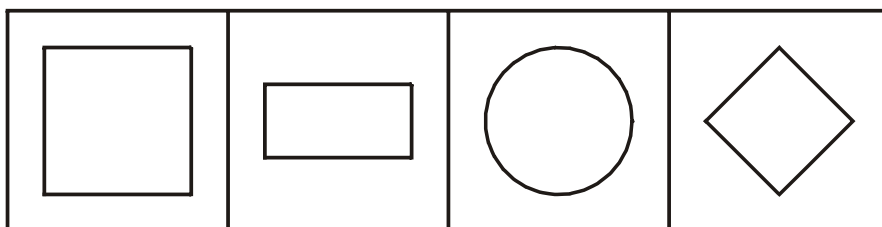


Цели	Упражнение за поставяне на ориентири.
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u> : всяка мисловна дейност, изискваща да се поставят ориентири (геометрични линии, чертежи, чертане или възпроизвеждане на географски карти).</p> <p><u>В техническото обучение</u> за всякакви точни чертежи.</p> <p><u>На работното място</u> : всяка задача изискваща поставяне на точни ориентири, например: оказване мястото на дефект в дадена изработена част или по-общо за организиране на работното място.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u> : всяка мисловна дейност, изискваща надеждни и точни ориентири, например: при кроене, шиене, дейности от типа „направи си сам”.</p>
Материал	Лист с 4 серии от по 4 геометрични фигури (квадрат, правоъгълник, кръг, ромб).
Указания	<p>Задачата е участниците да покажат с помощта на прави линии, начина, по който биха действали, за да разделят тези фигури на равни части, както например при торта. Трябва да ги разрежат приблизително и последователно.</p> <ul style="list-style-type: none"> - на 2 равни части - на 4 равни части - на 6 равни части - на 8 равни части.
Забележки	Участниците могат да използват линейка, ако желаят. Интересно би били след това да се сравнят тези разделени с линейка и тези, при които линейка не е била използвана и да се споделят начините, по които е извършено разделянето.
Разширени обяснения(при мер(и))	<ol style="list-style-type: none"> 1. По желание на участниците, обучаващият може да покаже начина, по който се изчислява обиколката или лицето на фигурите. 2. Друга задача би могла да бъде да се нарисуват фигури като триъгълници, полукръгове... и да се разделят на 2, 4, 6 или 8. 3. Обучаващият може да постави задача, различните фигури да бъдат разделени на три равни части.
Самостоятел на работа	Да.
Предложение за решение	Да, но също така са възможни и други решения, освен предложените.

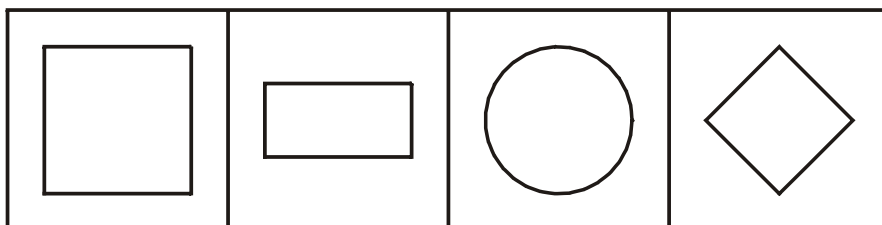
2



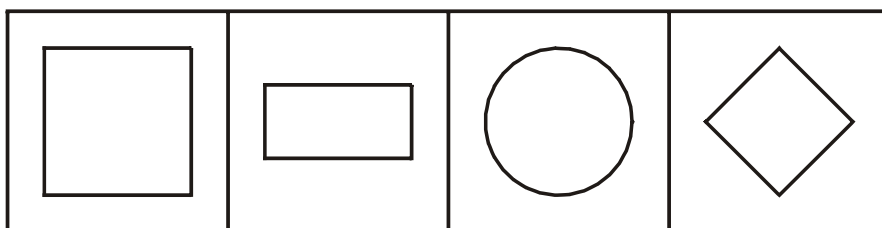
4



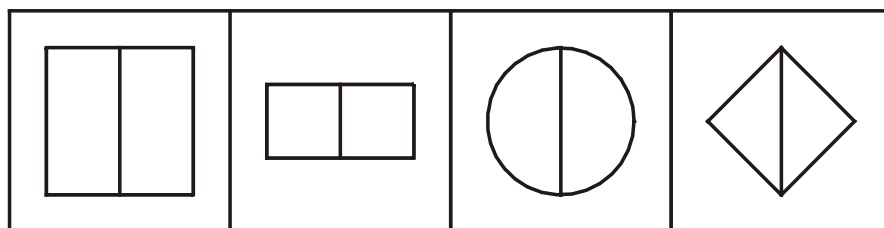
6



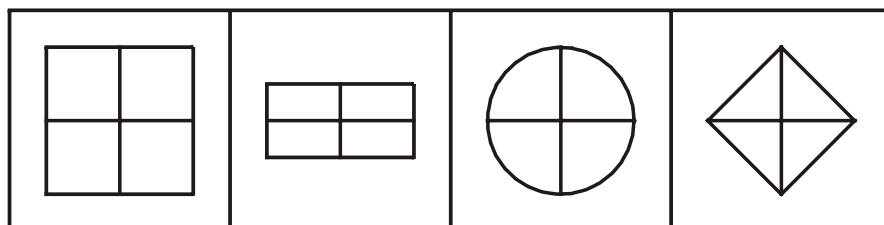
8



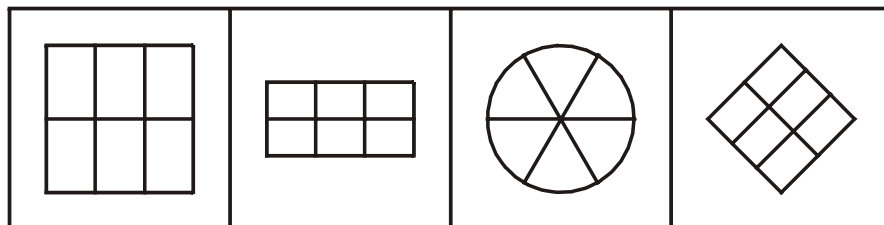
2



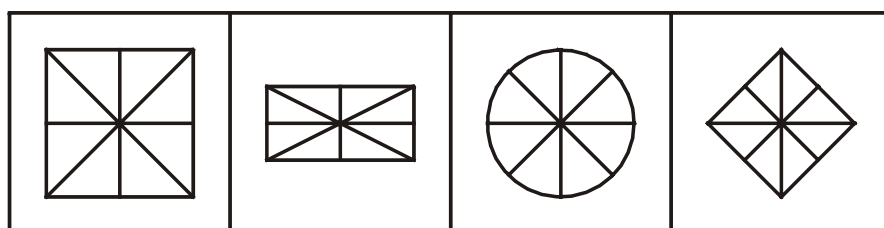
4



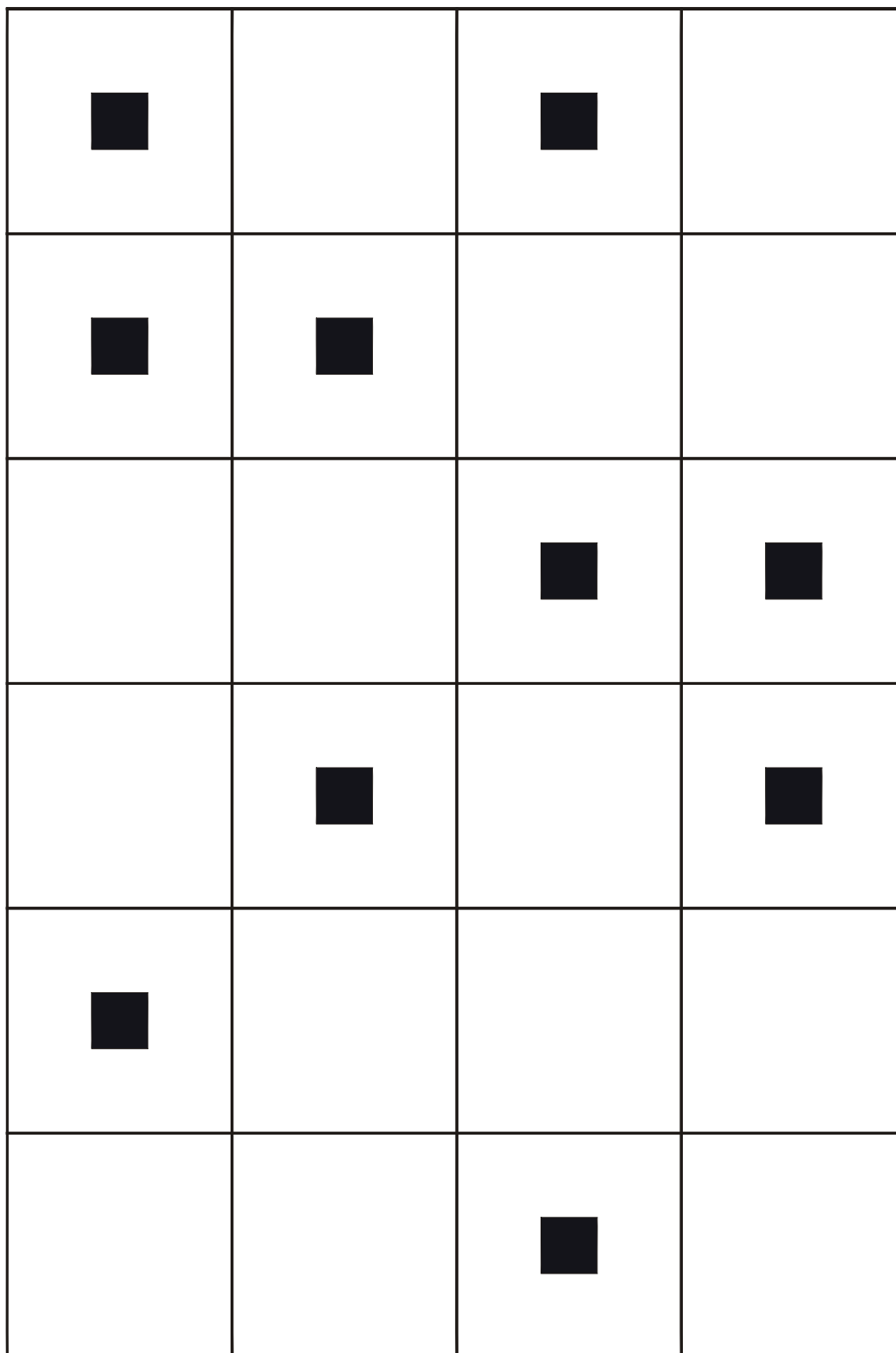
6



8



Цели	<p>- Упражнение за ориентиране в таблица (по отношение на квадратчетата празни или запълнени, редове, колони по отношение на ляво, на дясно, на горе, на долу).</p> <p>- Упражняване в действие с центриране.</p>
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u> : всяко действие изискващо умение за бързо и успешно ориентиране в таблица, например в математиката.</p> <p><u>На работното място</u> : всяка задача изискваща редовно или понякога да се работи с данни или елементи представени под форма на таблица с двоен вход, която е за сведение или трябва да се попълни.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u>: всяка мисловна дейност изискваща ориентиране в таблица, разписание, календар, игри...</p>
Материал	<p>- Лист, представляващ таблица с празни квадратчета и други съдържащи черен квадрат;</p> <p>- Комплект от цифри за копиране, за всеки участник;</p> <p>- Лист с указания за обучаващия.</p>
Указания	<p>Участниците ще изпълняват указанията на обучаващия, който след първите 2-3 дадени указания сравнява резултатите и поправя, ако е необходимо. Правила за изпълнение:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Не трябва да се излиза извън квадратчетата; * Не трябва да се копират цифри в квадратчетата, които са вече черни; * Не трябва да се копират две цифри в едно и също квадратче. <p>N.B. За улеснение на ориентирането, участниците могат да отбележат с молив избраното квадратче ПРЕДИ да изберат цифрата, която трябва да прекопират.</p>
Забележки	<ol style="list-style-type: none"> 1. Вместо да използват цифри за копиране, участниците могат, разбира се да напишат тези цифри на ръка, ако в групата няма неграмотни участници. Изискването за работа с точност, дори отбелязването за центриране е допълнително умение към поставените цели. 2. В указанията не е уточнено дали едно черно квадратче може да се намира между 2 цифри, следователно понякога има две възможности за решение. 3. Ако някои от участниците се притесняват от цифрите, в групата могат да се използват цветни кръгчета, като обучаващият адаптира упражнението.
Разширени обяснения(пример(и))	<p>Със същия лист повторно раздаден може да се постави задача всеки участник да даде ново местоположение в таблицата и цифра за поставяне в съответното квадратче.</p>
Самостоятел на работа	<p>Да, но присъствието на обучаващия е желателно.</p>
Предложение за решение	<p>Да., примерно.</p>



1. Първи ред, между две квадратчета да се постави цифрата **1**.
2. Първи ред, вдясно от черно квадратче да се постави цифрата **2**.
3. Втори ред, под 2, да се постави **3**.
4. Трети ред, под две черни квадратчета да се постави **4**.
5. Пети ред, в дясно от черно квадратче да се постави **5**.
6. Шести ред, в дясно от черно квадратче да се постави **6**.
7. Над 6, да се постави **7**.
8. Под 5, да се постави **8**.
9. Встрани от 8, да се постави **9**.
10. Встрани от 3, да се постави **10**.
11. Между 5 и 7, да се постави **11**.
12. Между 1 и 5, да се постави **12**.
13. Между две черни квадратчета, да се постави **13**.
14. Под 4, да се постави **14**.

**УМЕНИЯ ЗА
ОТКРИВАНЕ**

Откривам – Ориентирам се

1-32

« Черните квадратчета »

Отговор

■	1	■	2
■	■	10	3
4	12	■	■
14	■	13	■
■	5	11	7
9	8	■	6

Цели	Наблюдение и възпроизвеждане на манипулации.
Приложение (примери)	<p><u>В обучението</u> всяка ситуация, при която е необходимо да се наблюдава, изучава и възпроизвежда поредица от жестове, движения, например: при прости операции с различни материали, при технически предмети, живопис.</p> <p><u>На работното място</u> : всяко въвеждане в работа или обучение при започване на нова работа и показване от страна на майстор, ръководител и т.н.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка</u> : всяка работа, при която се показва как да бъде изпълнена.</p>
Материал	<p>- Бял лист формат А4 за всеки участник.</p> <p>- Лист, който обучаващият ще използва за показване на начина на прегъване.</p>
Указания	Обучаващият прави просто прегъване на лист А4 пред участниците, които по време на демонстрацията извършват същите прегъвания на своите листи. Обучаващият застава пред участниците, прави бавни и точни жестове, видими за тези, които наблюдават и дава ясни обяснения. По желание на обучаващият, демонстрацията може да не е придружена с обяснения..
Забележки	За това упражнение е предвидено просто прегъване, но обучаващият може да предложи и други видове прегъвания, стига при тях да има поне две отбелязвания на ориентири със знаци.
Разширени обяснения(при мер(и))	<p>1. Един участник застава пред групата (включваща и обучаващия) и показва сгъване, което познава или измисля, докато другите възпроизвеждат това, което прави. Акцентът се поставя от само себе си върху трудността да се манипулира без да се скрива някоя част от прегъването от участниците с ръце и процедирайки достатъчно бавно, за да могат всички да следват ритъма на работа.</p> <p>2. Прегъването може да се замени с рязане на листа, след определяне на ориентири или да се съчетаят прегъване и разгъване.</p>
Самостоятел на работа	Не.
Предложение за решение	Не

Идея за прегъване

1. Лист с формат А4 е поставен по дължина. Сгъвайки листа по дължина и разгъвайки го след това, се получава маркировка по средата.
2. Сгъване след това на двата горни ъгъла, така че да се получи ъгъл от двете прегъвки, а отдолу правоъгълник от листа, който остава.
3. Обърнете листа от обратната страна и отбележете чрез леко прегъване, средата на всяка от двете страни на новополучения триъгълник.
4. Сгъване на върха на този триъгълник на нивото на двата знака. След това сгънете двете страни на получената фигура, така че левият и десният край да достигнат двете страни на триъгълника.
5. Обърнете сгънатата фигура и отворете леко двете странични прегъвки, така че да стоят изправени срещу тези, които наблюдават.

Цели

Определяне на ляво, дясно, отзад, отпред

**Приложение
(примери)**

В обучението: всяка ситуация, при която е необходимо да се наблюдава, изучава и възпроизвежда поредица от жестове, движения, например: при прости операции с различни материали, при технически предмети, живопис.
На работното място : всяко въвеждане в работа или обучение при започване на нова работа и показване от страна на майстор, ръководител и т.н.
В ежедневието и по време на почивка : всяка работа, при която се показва как да бъде изпълнена.

Материал

- Лист, върху, който са представени 4 фигури с лице, с гръб, с крака на земята и във въздуха.
- Самозалепващи се кръгчета за всеки участник.

Указания

Участниците трябва да залепят:
- едно кръгче върху лявата ръка на първата фигура;
- едно кръгче върху десния крак на втората;
- едно кръгче върху левия крак на третата фигура;
- едно кръгче върху дясната ръка на четвъртата.

Забележки

- Фигурата с крака във въздуха може да изпълнява гимнастическо упражнение или просто да е легнала. Участниците ще установят, че независимо от положението, отговорът е един и същ.
- Часовникът върху ръката на една от фигурите не е достатъчен ориентир. Човек може да е левичар или да предпочита да носи часовника си на дясната ръка.

**Разширени
обяснения(при
мер(и))**

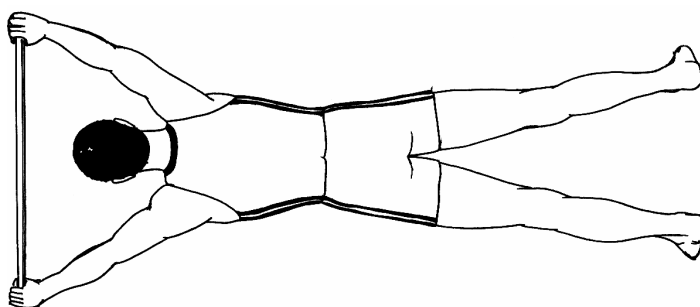
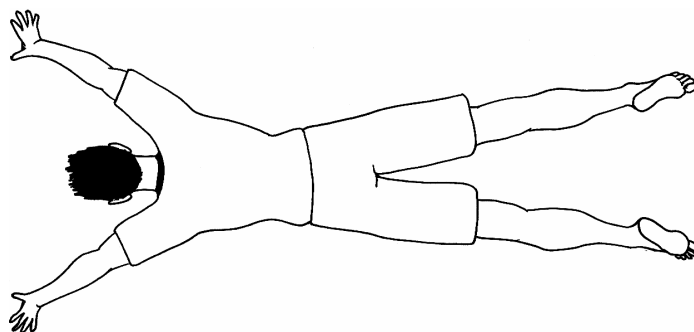
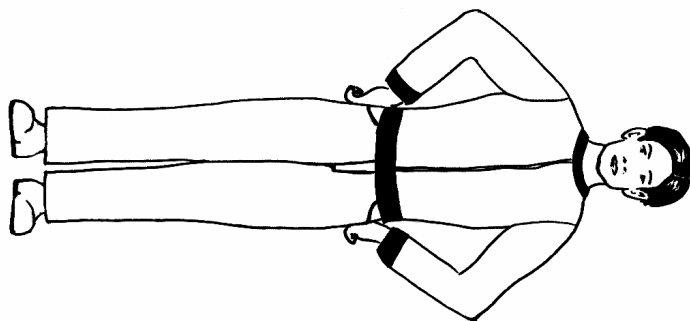
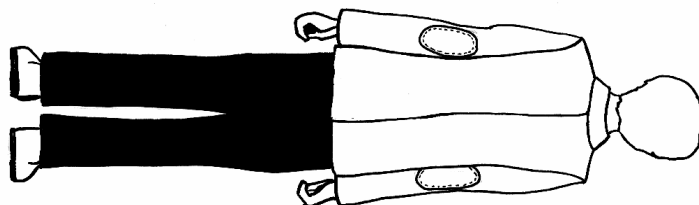
Един участник може да застава в различни положения (отпред, с гръб, прав, седнал) и да се иска от участниците да определят дясната му ръка, лявата му буза, левия му крак, дясната му китка и т.н.

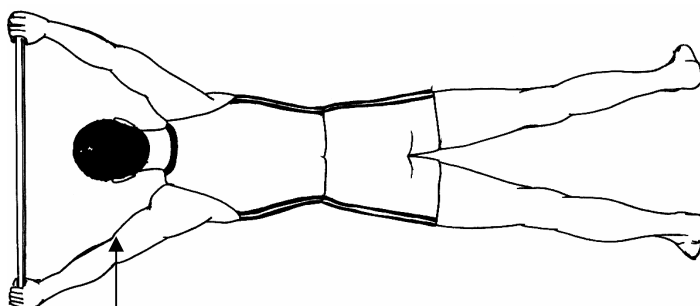
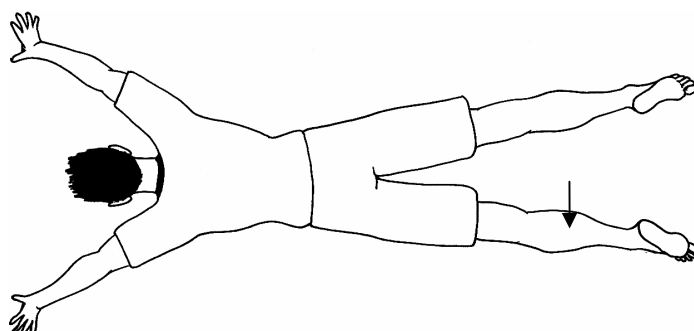
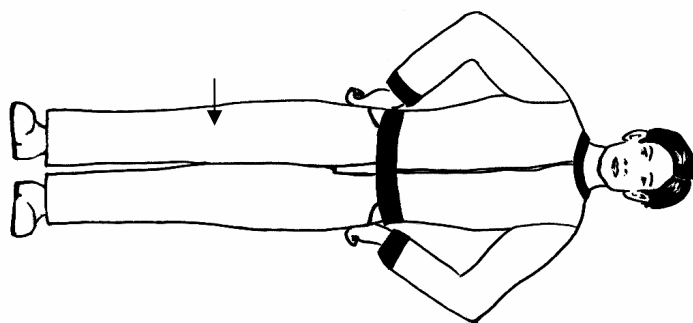
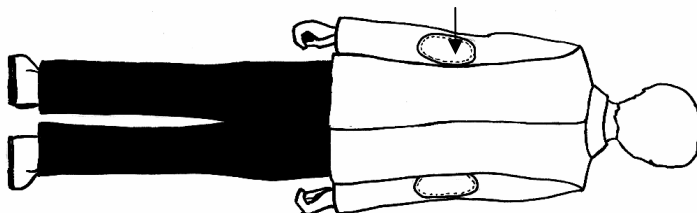
**Самостоятел
на работа**

Да, но присъствието на обучаващия е желателно.

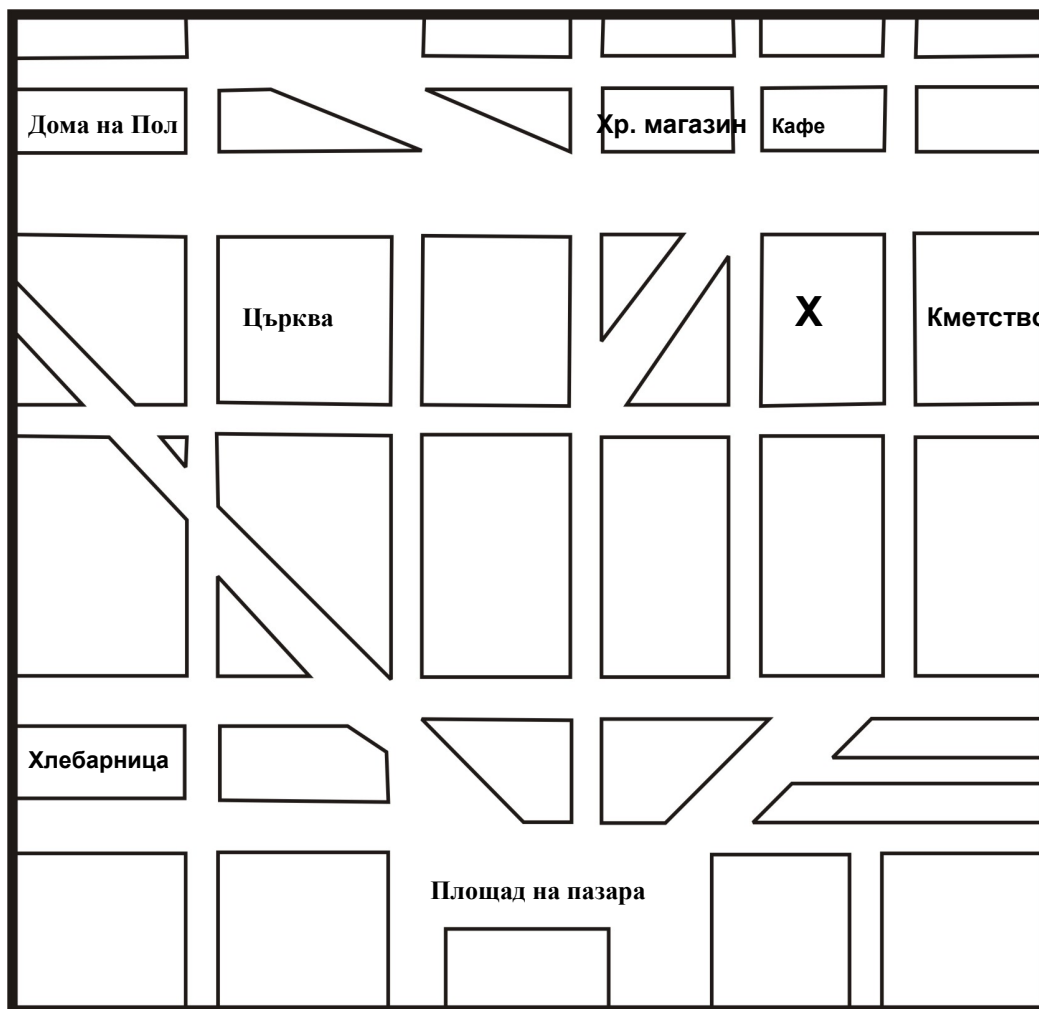
**Предложение
за решение**

Да.





УМЕНИЯ ЗА ОТКРИВАНЕ	Откривам – Ориентирам се « Маршрут »		1-42 Ниво 4 Упражнение 2
Цели	<ul style="list-style-type: none"> - Следване, разбиране и изпълнение на указания. - Използване на странични ориентири в зависимост от околната среда - Ориентиране в схематичен план. 		
Приложение (примери)	<p><u>В обучението:</u> ориентиране в план на местност, на сграда, на квартал, например по география</p> <p><u>На работното място :</u> ориентиране в план на работното място, цехове, кабинети и т.н.</p> <p><u>В ежедневието и по време на почивка :</u> ориентиране в план на местност, на сграда, на квартал (например, указания при пожар).</p>		
Материал	<p>Два листа за упражнения по избор и в зависимост от уменията за четене на участниците.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лист със схематичен план на квартал на град, съдържащ определен брой ориентири, както и текст определящ маршрута на даден човек в този квартал на града. 2. Лист със същия план на града без текст. 		
Указания	<p>След като са следвали указанията, дадени за определен маршрут, участниците залепват кръгчета или слагат някакъв белег на мястото, до което трябва да достигнат следвайки маршрута.</p>		
Забележки	<p>Упражнението може да бъде направено устно, като обучаващият съобщава устно маршрута описан върху листа или с помощта на указанията написани на листа, ако всички участници са в състояние да четат и разбират.</p>		
Разширени обяснения(пример(и))	<ol style="list-style-type: none"> 1. Един участник може да избере маршрут, след което той го съобщава на групата и пита коя е крайната цел. Акцентът се поставя върху трудността да се обясни един маршрут, да се определят ориентирите и т. н. 2. Един участник определя отправната точка и посока на маршрут на базата на даден план, останалите членове от групата трябва да очертаят най-подходящия маршрут. Като критерий за оценка може да бъде прието намирането на най-краткия маршрут. 		
Самостоятел на работа	<p>Да, но присъствието на обучаващия е желателно, особено ако упражнението се прави устно.</p>		
Предложение за решение	<p>Да</p>		



Господин Х излиза от дома си и тръгва по булеварда в ляво.

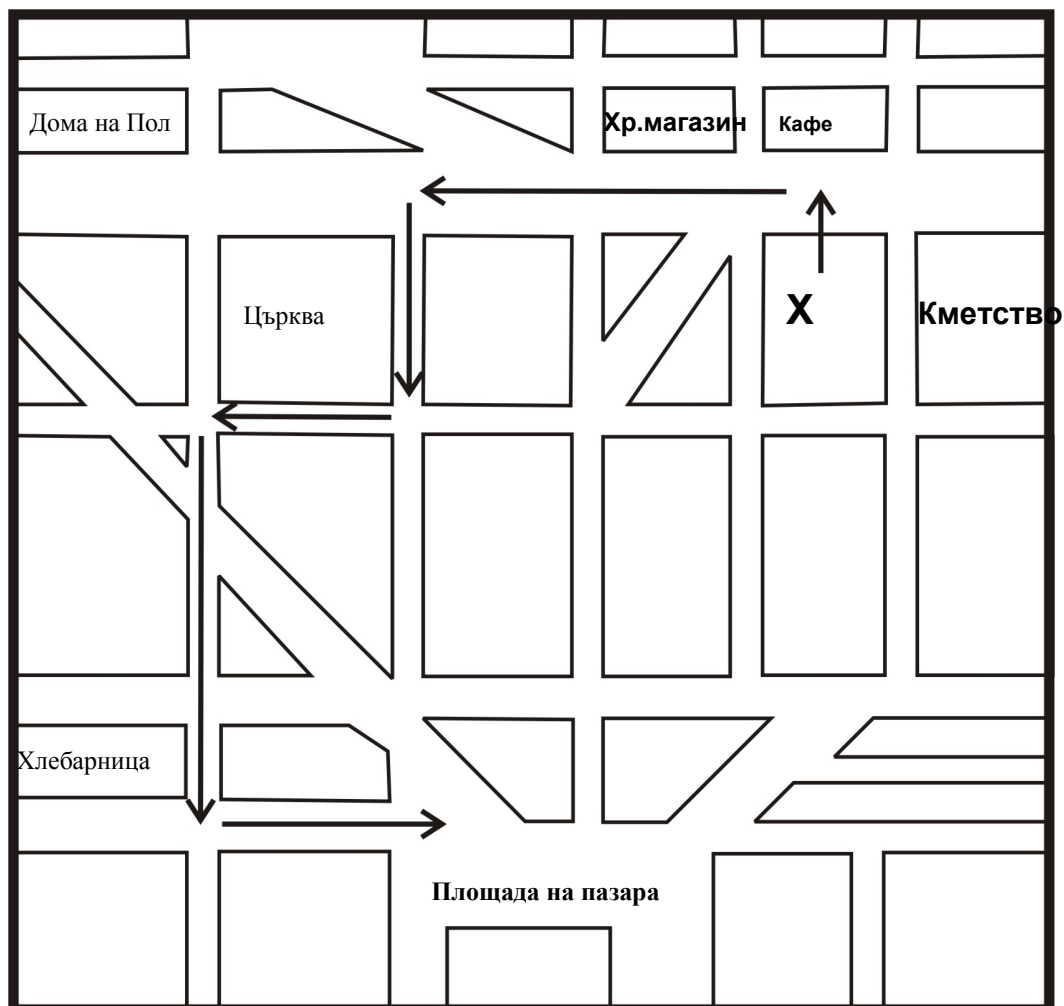
Минава три улици и завива по четвъртата вляво.

След това завива в първата вдясно.

Той върви малко и тръгва по първата вляво.

Продължава направо и след това поема по третата вляво.

Къде пристига господин Х?



Господин X излиза от дома си и тръгва по булеварда в ляво.

Минава три улици и завива по четвъртата вляво.

След това завива в първата вдясно.

Той върви малко и тръгва по първата вляво.

Продължава направо и след това поема по третата вляво.

Къде пристига? **На площада на пазара**

Цели

- Умение за откриване на център.
- Използване на указанията „дясно, ляво, горе, долу, над, под”
- Откриване на елемент, частично скрит в сложно единство.
- Откриване на преобладаващата форма.
- Осъзнаване, че неточното формулиране може да доведе до различни интерпретации.

**Приложение
(примери)**

В обучението и в ежедневието: откриване и идентифициране на частично скрити елементи, фигури и форми наложени една върху друга.
На работното място : В случаи, когато трябва да се процедира към манипулации, които трябва да се извършват без да се вижда или без да има достъп до цялото.
В други случаи: за подобряване на комуникацията чрез уточняване на начина на изразяване.

Материал

- Два листа по избор или в зависимост от уменията за четене на цялата група.
1. Лист със сложна, абстрактна фигура и серия от въпроси, отнасящи се към тази фигура.
 2. Лист със същата фигура, но без текст.

Указания

След разглеждане на представената фигура, участниците отговарят на зададените въпроси като поставят знаци върху самата фигура. Ако участниците не могат да четат, обучаващият задава устно въпросите оставяйки достатъчно време да маркират отговора върху фигурата

Забележки

Възможни са повече отговори, което се дължи на не много точния начин на поставяне на въпросите, които могат да бъдат различно интерпретирани. Участниците често трудно приемат друга гледна точка и това упражнение дава повод да се подчертаят възможностите за различни интерпретации на едно и също нещо.

**Разширени
обяснения(при
мер(и))**

1. Участниците търсят два вида въпроси по отношение на фигурата
 - * един достатъчно точен, за да предизвиква интерпретация (един единствен възможен отговор).
 - * друг, който може да бъде интерпретиран и може да има повече възможни отговора.

Двата вида въпроси ще бъдат предложени на групата, която трябва да даде отговорите.
2. Същото упражнение може да бъде направено с други фигури или сюжети, които да накарат участниците да размишляват върху комуникацията между хората, недоразуменията и т.н.

**Самостоятел
на работа**

Да, но присъствието на обучаващия е желателно по време на цялото упражнение.

**Предложение
за решение**

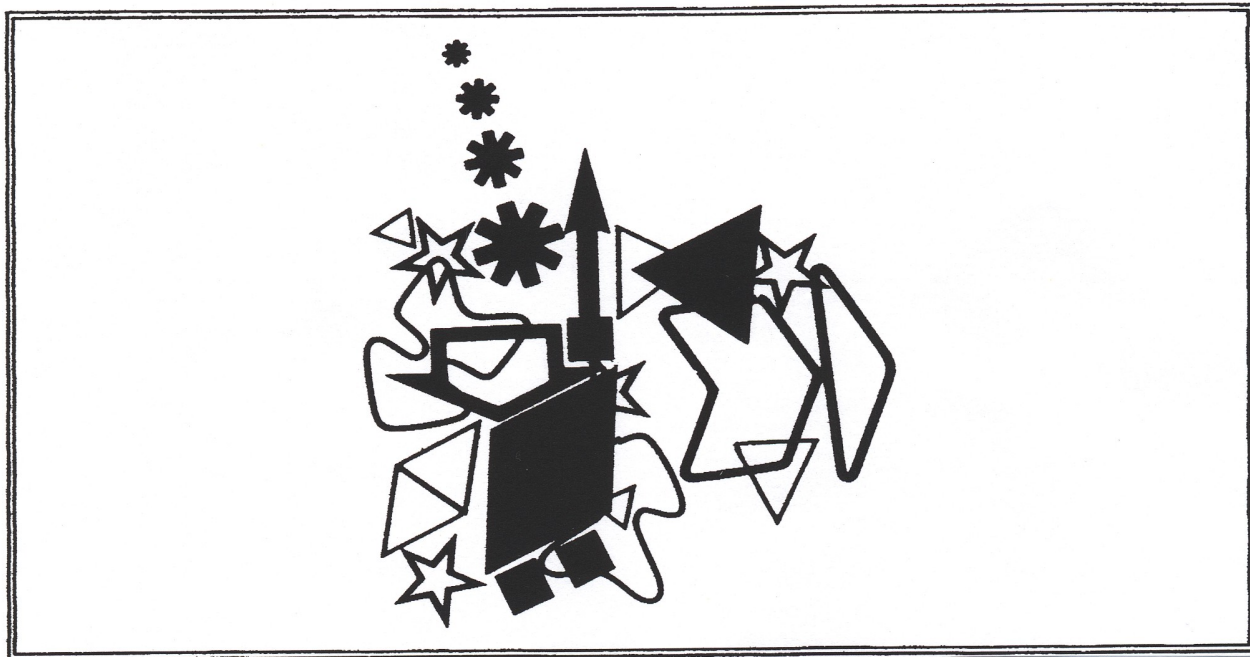
Не.

Откривам – Ориентирам се

УМЕНИЯ ЗА
ОТКРИВАНЕ


« Фигури »

1-43



Разгледайте изображенията по-горе, след това отговорете на следните въпроси:

1 : Коя фигура се намира в центъра? Напишете над нея 1.


2 : Коя фигура е най вляво от знака  ? Напишете над нея 2 .

3 : Коя е най-често срещаната форма? ? Напишете над нея 3 над тях.. Колко пъти е представена тази форма?

4 : Коя фигура се намира в най-долната част на рисунката? Напишете над нея 4.

5 : Една стрелка показва дясно. Напишете кръстче над нея. Напишете над нея 5.

.

6 : Какво се намира точно в дясно от  ? . Напишете над нея 6.

.

.

7 : Ако има триъгълник във вътрешността на стрелка, напишете 7 над нея.

8 : Напишете 8 върху това, което се намира под двата слепени триъгълника.

9 : Колко  има ?

10 : Направете кръстче върху елементите, които се намират под черната фигура, която е в дясно от елемента, който сочи нагоре.